

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

05 38
fsc

ДОКЛАД

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 002-01-69, внесен от Министерски съвет на 03.12.2020 г., приет на първо гласуване на 11.12.2020 г.

Проект!
Второ гласуване

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г., бр. 38, 83, 98 и 100 от 2019 г. и бр. 68 и 98 от 2020 г.)

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на закона.

§ 1. Член 38 се изменя така:

„Адрес за връчване

Чл. 38. (1) Съобщението се връчва на адреса, който е посочен по делото.

(2) Връчването може да се извършва на избран от страната електронен адрес за връчване:

1. чрез единния портал за електронно правосъдие;
2. чрез квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257 от 28 август 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 910/2014“.

(3) В случай че не са налице предпоставките по ал. 2, ако страна е посочила адрес на електронна поща, връчването по отношение на същата се осъществява по този начин.

(4) Съгласието може да се оттегли по всяко време, като оттеглянето не засяга редовността на вече извършените действия.

(5) В случай на невъзможност да се извърши връчване по ал. 1-4 съобщението се връчва на настоящия адрес на страната, а при липса на такъв - на постоянния.

(6) Страната може да посочи електронен адрес за връчване по електронна поща на вещо лице, свидетел и трето лице, задължено да представи намиращ се у него документ. Връчването по този начин е редовно, ако адресатът потвърди изрично получаването.“

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 1:

§ 1. В чл. 38 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1, а изречение второ се заличава.

2. Създават се ал. 2 – 6:

„(2) Връчването може да се извърши на избран от страната електронен адрес за връчване чрез:

1. единния портал за електронно правосъдие;

2. квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща съгласно чл. 3, параграф 37 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257 от 28 август 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 910/2014“.

(3) Когато не е избрана възможност за връчване по ал. 2, но страната е посочила адрес на електронна поща, връчването се извършва на посочения адрес.

(4) Съгласието за връчване по ал. 2 и 3 може да се оттегли по всяко време, като оттеглянето не засяга редовността на вече извършените действия.

(5) Когато не може да се извърши връчване по ал. 1-3, съобщението се връчва на настоящия адрес на страната, а при липса на такъв - на постоянния.

(6) Страната може да посочи електронен адрес за връчване на вещо лице, свидетел и трето лице, задължено да представи намиращ се у него документ.“

§ 2. Създава се чл. 38а:

„Задължение за посочване на електронен адрес

Чл. 38а. (1) Лицето, което е извършило процесуално действие в електронна форма, е длъжно да посочи електронен адрес за уведомяване за удостоверяване на получаването на електронното изявление и за резултата от техническата проверка на извършеното действие.

(2) При извършване на процесуалното действие в електронна форма лицето може да се съгласи да приема електронните изявления от съдилищата в производството пред съответната инстанция или пред всички инстанции до приключването му.

(3) Лицето, което е извършило процесуално действие в единния портал за електронно правосъдие, се съгласява по това производство да приема електронните изявления, съобщения, призовки и книжа в него пред всички инстанции до приключването му. Съгласието може да се оттегли по всяко време, като оттеглянето не засяга редовността на вече извършените действия.“

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 2:

§ 2. Създава се чл. 38а:

„Задължение за посочване на електронен адрес

Чл. 38а. (1) Лицето, извършило процесуално действие в електронна форма, е длъжно да посочи електронен адрес за уведомяване за удостоверяване на получаването на електронното изявление и за резултата от техническата проверка на извършеното действие.

(2) При извършване на процесуално действие в електронна форма, лицето може да се съгласи да приема електронни изявления и електронни документи от съда по делото в производството пред съответната инстанция или пред всички инстанции.

(3) Лицето, извършило процесуално действие в единния портал за електронно правосъдие, се съгласява да приема електронни изявления и електронни документи, съобщения, призовки и книжа в производството пред съответната съдебна инстанция и пред всички инстанции.

(4) Съгласието по ал. 2 и 3 може да се оттегли по всяко време, като оттеглянето не засяга редовността на вече извършените действия.“

§ 3. В чл. 41, ал. 2 след думите „по ал. 1“ се поставя запетая и се добавя „както и когато страната е посочила електронен адрес за уведомяване, но го е променила, без да уведоми съда, или е посочила неверен или несъществуващ адрес“.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

§ 3. В чл. 41 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение трето: „Страната посочила електронен адрес за връчване, е длъжна да уведоми съда за промяната му.“
2. В ал. 2 след думите „по ал. 1“ се добавя „както и когато страната е посочила електронен адрес за връчване, но го е променила, без да уведоми съда, или е посочила неверен или несъществуващ адрес“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 3:

§ 3. В чл. 41 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава ново изречение второ: „Такова задължение има страната и когато тя е посочила електронен адрес за връчване.“, а изречение второ става изречение трето.

2. В ал. 2 след думите „по ал. 1“ се добавя „както и когато страната е посочила електронен адрес за връчване, но го е променила, без да уведоми съда, или е посочила неверен или несъществуващ адрес“.

§ 4. Създава се чл. 41а:

„Връчване чрез електронно съобщение

Чл. 41а. (1) Когато връчването става чрез единния портал за електронно правосъдие или чрез квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща, съобщението се смята за получено в деня на изтеглянето му от адресата.

(2) В случай че страната не е изтеглила акта в едноседмичен срок от изпращането на съобщението по реда на ал. 1, съобщението се смята за връчено считано от деня, следващ изтичането на едноседмичния срок от изпращане на съобщението.

(3) Когато връчването става на посочен от страната адрес на електронна поща, денят на изпращането на съобщението се счита за деня на постъпване на съобщението в информационната система на страната до доказване на противното. Страната следва да потвърди получаване на съобщението в 7-дневен срок от получаването му в посочената информационна система. Съобщенията се считат за връчени от датата на изпращане на потвърждението от страната.”

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В чл. 41а, ал. 1, изречение първо се изменя така: „Когато връчването се извършва по чл. 38, ал. 2, съобщението, съдържащо информация за изтегляне на призовката, съобщението или книгата, се смята за връчено в деня на изтеглянето му от адресата.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 4:

§ 4. Създава се чл. 41а:

„Връчване чрез електронно съобщение

Чл. 41а. (1) Когато връчването се извършва по чл. 38, ал. 2, съобщението, съдържащо информация за изтегляне на призовката, съобщението или книгата, се смята за връчено в деня на изтеглянето му от адресата. В случай че съобщението не бъде изтеглено в 7-дневен срок от неговото изпращане, то се смята за връчено в първия ден след изтичането на срока за изтегляне.

(2) Когато връчването се извършва по чл. 38, ал. 3 и 6, съобщението, съдържащо информация за изтегляне на призовката, съобщението или книгата, се смята за връчено в деня, в който адресатът е потвърдил получаването му. В случай че получаването не е потвърдено в 7-дневен срок от неговото изпращане, съобщението се връчва по общия ред.”

§ 5. В чл. 42 се правят следните изменения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Когато съобщението не е връчено по реда на ал. 1 и 2, както и в случаите на бедствия, аварии и други непредвидими обстоятелства, съдът може да разпореди по изключение връчването да стане от служител на съда чрез телефон, електронен адрес, телекс, факс или с телеграма.“

2. Алинея 4 се отменя.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 5:

§ 5. В чл. 42 се правят следните изменения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Когато съобщението не е връчено по реда на ал. 1 и 2, както и в случаите на бедствия, аварии и други непредвидени обстоятелства, съдът може да разпореди по изключение връчването да стане от служител на съда чрез телефон, електронен адрес за връчване, телекс, факс или с телеграма.“

2. Алинея 4 се отменя.

§ 6. В чл. 44 ал. 3 се изменя така:

„(3) Връчването чрез единния портал за електронно правосъдие се удостоверява с копие от електронния запис от информационната система на портала, подпечатано с квалифициран електронен печат на съда, и с удостоверено време с квалифициран електронен времеви печат по глава III, раздел 6 от Регламент (ЕС) № 910/2014. При връчване чрез квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща - с електронните записи за връчването, създадени от квалифицирания доставчик на удостоверителни услуги. Връчването по електронна поща се удостоверява чрез потвърждението за получаване.“

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 6:

§ 6. В чл. 44 ал. 3 се изменя така:

„(3) Електронното връчване се удостоверява с:

1. електронен запис от информационната система на портала, подпечатан с квалифициран електронен печат на съда с удостоверено време или с квалифициран електронен времеви печат – при връчване по чл. 38, ал. 2, т. 1;

2. електронен запис на връчването от квалифицирания доставчик на електронни удостоверителни услуги – при връчване по чл. 38, ал. 2, т. 2;

3. потвърждение, че съобщението е получено – при връчване по чл. 38, ал. 3 и 6.“

§ 7. В чл. 45, изречение второ след думата „представител“ се поставя запетая и се добавя „както и на електронен адрес“.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 7:

§ 7. В чл. 45, изречение второ след думата „представител“ се добавя „както и на електронен адрес за връчване“.

§ 8. В чл. 50 се създава ал. 5:

„(5) Връчването на кредитни и финансови институции, включително тези, извършващи събиране на вземания срещу потребители, на застрахователни и презастрахователни дружества и на търговци, които извършват доставка на енергия, газ или предоставяне на пощенски, електронни съобщителни или водоснабдителни и канализационни услуги,

на нотариуси и частни съдебни изпълнители се извършва само на електронен адрес. Те са длъжни да посочат такъв.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В § 8, изречение първо накрая се добавя „по реда на чл. 38, ал. 2“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 8:

§ 8. В чл. 50 се създава ал. 5:

„(5) Връчването на кредитни и финансови институции, включително тези, извършващи събиране на вземания срещу потребители, на застрахователни и презастрахователни дружества и на търговци, които извършват доставка на енергия, газ или предоставяне на пощенски, електронни съобщителни или водоснабдителни и канализационни услуги, на нотариуси и частни съдебни изпълнители се извършва само по реда на чл. 38, ал. 2, на посочен от тях електронен адрес.“

§ 9. Член 51 се изменя така:

„Връчване на адвокат

Чл. 51. (1) Връчването на адвокат се извършва чрез единния портал за електронно правосъдие или на всяко място, където той се намира по служба извън неговата кантора.

(2) Адвокатът може да заяви по електронен път в единния портал за електронно правосъдие, че отсъства и не приема съобщения за определени периоди от време, които общо не могат да бъдат по-дълги от 45 дни в рамките на една календарна година. Съобщенията, връчени в заявения период на отсъствие, се смятат връчени в първия ден след края му.

(3) Адвокатът не може да откаже получаването на съобщението на своя доверител, освен след оттегляне на пълномощното по реда на чл. 35, отказ от пълномощие по чл. 36, както и когато от пълномощното недвусмислено личи, че не се отнася за инстанцията, за която е призоваването. Отказът на адвоката да приеме съобщението се заявява по електронен път в единния портал за електронно правосъдие, съответно се отбелязва в разписката и се удостоверява с подписа на връчителя. Отказът не засяга редовността на връчването.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В § 9 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „извън неговата кантора“ се заличават.
2. В ал. 2 думите „45 календарни дни“ се заменят със „60 дни, с изключение на дните на отсъствие поради временна неработоспособност, което също се заявява.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 9:

§ 9. Член 51 се изменя така:

„Връчване на адвокат

Чл. 51. (1) Връчването на адвокат се извършва чрез единния портал за електронно правосъдие или на всяко място, където той се намира по служба.

(2) Адвокатът може да заяви в портала по ал. 1, че отсъства и няма да приема съобщения за определени периоди от време, които в рамките на една календарна година не може да бъдат с обща продължителност повече от 60 дни, с изключение на дните на отсъствие поради временна неработоспособност, които също се заявяват. Съобщенията, изпратени в заявения период на отсъствие, трябва да бъдат изтеглени в 7-дневен срок, считано от деня, следващ изтичането на заявения период на отсъствие. Съобщенията се смятат за връчени в деня на изтеглянето им или в случай че не бъдат изтеглени - с изтичането на срока за изтегляне.

(3) Адвокатът не може да откаже получаване на съобщение на своя доверител, освен след оттегляне на пълномощното по реда на чл. 35, отказ от пълномощие по чл. 36, както и когато от пълномощното недвусмислено личи, че не се отнася за инстанцията или производството, за които е уведомяването. Отказът на адвоката да приеме съобщението се заявява по електронен път в единния портал за електронно правосъдие, съответно се отбелязва в разписката и се удостоверява с подписа на връчителя. Необоснованият отказ не засяга редовността на връчването.“

§ 10. В чл. 52 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Връчването на държавните учреждения и на общините се извършва само на електронен адрес. Те са длъжни да посочат такъв.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В § 10 т. 2 се изменя така:

„2. Създава се ал. 2:

„(2) Връчването на държавните учреждения и на общините се извършва само по реда на чл. 38, ал. 2, на посочен от тях електронен адрес.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 10:

§ 10. В чл. 52 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Връчването на държавните учреждения и на общините се извършва само по реда на чл. 38, ал. 2, на посочен от тях електронен адрес.“

§ 11. В чл. 62 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Последният ден на срока продължава до края на двадесет и четвъртия час. Ако трябва да се извърши действие или да се представи нещо в съда, срокът изтича в момента на приключване на работното време.“

2. Създава се ал. 4:

„(4) Електронното изявление, с което се извършва процесуално действие, се смята за получено от съда, до който е адресирано, с постъпването му в системата на единния портал за електронно правосъдие.“

Предложение на нар. пр. Анна Александрова по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В § 11 т. 2 се изменя така:

„2. В ал. 2, изречение първо накрая се добавя „или в електронна форма“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 11:

§ 11. В чл. 62 се правят следните изменения:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Последният ден на срока продължава до края на двадесет и четвъртия час. Ако трябва да се извърши действие или да се представи нещо в съда, срокът изтича в момента на приключване на работното време.

(2) Срокът не се смята за пропуснат, когато изпращането на

молбата е станало по пощата или в електронна форма. Той не се смята за пропуснат и когато молбата е подадена в срок в друг съд или в прокуратурата.“

2. Създава се ал. 4:

„(4) Електронното изявление, с което се извършва процесуално действие, се смята за получено от съда, до който е адресирано, с постъпването му в системата на единния портал за електронно правосъдие.“

§ 12. В чл. 71 се създава ал. 3:

„(3) Когато се извършват процесуални действия в електронна форма, съдилищата обозначават ясно, разбираемо и недвусмислено задължението за такси на интернет страниците си, съответно на единния портал за електронно правосъдие, като се посочват и начините на заплащането им по електронен път.“

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 12:

§ 12. В чл. 71 се създава ал. 3:

„(3) Когато се извършват процесуални действия в електронна форма, съдилищата обозначават ясно, разбираемо и недвусмислено задължението за заплащане на такси и разноски на интернет страниците си, съответно на единния портал за електронно правосъдие, като се посочват и начините на заплащането им по електронен път.“

§ 13. В чл. 73 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Съдилищата осигуряват на страните възможност за заплащане на таксите по електронен път. В случай че искането за защита или съдействие е извършено в електронна форма съгласно чл. 102е в единния портал за електронно правосъдие, дължимата държавна такса се намалява с 15 на сто. При оттегляне на съгласието за връчване по този начин разликата до пълния размер на дължимата държавна такса се довнася от задълженото лице в едномесечен срок.“

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 13:

§ 13. В чл. 73 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 4:

„(4) Съдилищата осигуряват на страните възможност за заплащане на таксите по електронен път. В случай че искането за защита и

съдействие е извършено в електронна форма по чл. 102е в единния портал за електронно правосъдие, дължимата държавна такса се намалява с 15 на сто. При оттегляне на съгласието за връчване по този начин, разликата до пълния размер на дължимата държавна такса се донася от задълженото лице в 7-дневен срок.“

2. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 14. В част първа се създава глава единадесета „а” с чл. 102а-102з:

„Глава единадесета „а“

ПРОЦЕСУАЛНИ ДЕЙСТВИЯ И АКТОВЕ В ЕЛЕКТРОННА ФОРМА

Процесуални действия и актове на съда в електронна форма

Чл. 102а. (1) Съдът издава актовете и извършва всички други предвидени в закона процесуални действия в електронна форма при условията на Закона за съдебната власт, освен ако поради естеството им това е невъзможно или по силата на закон е предвидено извършването им по друг начин.

(2) Процесуални действия в електронна форма са налице, когато чрез тях се упражняват процесуални права, при което се използват устройства за електронна обработка, включително съхраняване на информацията, като упражняването на правата изцяло се осъществява чрез използването на проводник, радиовълни, оптически или други електромагнитни средства.

(3) Електронните изявления на съдилищата трябва да отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги.

(4) Издаден в електронна форма акт на съда може да се възпроизвежда в документ на хартиен носител, който има значението на официален препис, след заверка от служител, овластен от ръководителя на съответния съд.

Задължение за приемане на процесуални действия в електронна форма

Чл. 102б. (1) Съдилищата са длъжни да приемат процесуални действия в електронна форма.

(2) Съдилищата не може да отказват приемането на електронни изявления, с които се извършват процесуални действия, когато:

1. са спазени изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги;

2. изявленията са подписани с квалифициран електронен подпис, когато законът изисква саморъчен подпис за валидността на определени изявления.

Задължение за информиране

Чл. 102в. (1) Съдилищата осигуряват възможност на лицата да извършват процесуални действия в електронна форма по достъпен начин или в удобен диалогов режим, включително за лица с увреждания.

(2) Съдилищата осигуряват свободно и безплатно подробна информация относно възможността да се извършват процесуални действия в електронна форма на интернет страниците си чрез единния портал за електронно правосъдие и на видни места в сградите им.

(3) При извършването на процесуални действия в електронна форма съдът предварително информира лицето по ясен, разбираем и недвусмислен начин относно:

1. техническите стъпки по създаването на изявлението;
2. възможността за достъп до електронното дело;
3. техническите средства за установяване и отстраняване на грешки при въвеждането на информация преди да бъде подадено изявлението;
4. възможността за получаване на възпроизведени на хартиен носител копия и преписи от електронното дело.

(4) Съдилищата осигуряват предоставянето на информация по електронен път за хода на делото.

Техническа проверка на извършено действие в електронна форма

Чл. 102г. (1) При наличие на технологична възможност техническата проверка на извършено действие под формата на електронно изявление се извършва автоматизирано за съответствие със стандартите и изискванията, установени с наредба, приета от пленума на Висшия съдебен съвет след съгласуване с председателя на Държавна агенция „Електронно управление“, относно:

1. електронен формат на извършваните изявления;
2. липса на компютърни вируси и програми за разстройване дейността на компютърни системи, за узнаване, заличаване, изтриване или копиране на компютърни данни;
3. големина на файлове;
4. възможността да се идентифицира страната.

(2) Лицето, извършващо действието в електронна форма, се уведомява незабавно на посочения от него електронен адрес в случай на технически нередовности.

Потвърждаване при електронни изявления

Чл. 102д. (1) След регистриране на постъпил входящ електронен документ в информационната система, чрез която се извършват процесуални действия в електронна форма или се заявява извършването на удостоверителни изявления, автоматично се генерира и се изпраща потвърждение до страната за получаването му.

(2) Потвърждението е електронен документ, който съдържа най-малко следните реквизити:

1. регистрационен номер;
2. име на адресата;
3. време на получаване на входящия електронен документ;
4. информация за достъп до електронния документ и до всички приложения към него документи.

(3) Потвърждението се изпраща на електронния адрес на страната.

Процесуални действия на страните в електронна форма

Чл. 102е. Всички процесуални действия на страните може да се извършват в електронна форма, освен ако поради естеството им това е невъзможно или по силата на закон е предвидено извършването им по друг начин.

Електронни изявления до съда

Чл. 102ж. (1) Идентификацията на лицата, подаващи електронни изявления, се извършва по реда на Закона за електронната идентификация или чрез средствата за електронна идентификация, издадени в друга държава членка, които отговарят на условията по чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 910/2014.

(2) Електронните изявления до съда се подписват с квалифициран електронен подпис, когато законът предвижда писмена форма за извършването им и наличие на подпис.

Приложения

Чл. 102з. (1) Когато електронните изявления до съда се подават от пълномощник, към изявлението се представя електронен образ на пълномощното, снет със съответно устройство, освен ако упълномощаването не се извършва от страната по електронен път. В случай че упълномощаването е извършено по електронен път, пълномощното следва да е подписано с квалифициран електронен подпис и по начин, позволяващ удостоверяване на времето на подписване на пълномощното с точност до година, дата, час, минута и секунда с квалифициран електронен времеви печат по глава III, раздел 6 от Регламент (ЕС) № 910/2014.

(2) Документ за внесени държавни такси и разноски по сметка на съда не се представя, ако са заплатени по електронен път в процеса на подаването на изявлението и в информационната система, използвана от съда, е получено електронно уведомление за плащането.

(3) Към електронни изявления преписи за страните не се представят. Съдът възпроизвежда изявленията и приложенията към тях в необходимия брой преписи на хартиен носител и след заверка от служител на съда ги

изпраща на участниците в производството, които не са заявили, че желаят да получават електронни изявления от съда или не са задължени да получават такива. За възпроизвеждането страната, извършила действието в електронна форма, заплаща предварително такса на брой страници, определена с тарифата по чл. 73, ал. 3, освен в случаите по чл. 83.”

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 14, като:

1. В чл. 102д:

а) в ал. 1 думата „входящ“ се заличава;

б) в ал. 3 след думата „адрес“ се добавя “за връчване”.

2. В чл. 102з, ал. 1, в изречение първо думите „със съответното устройство“ се заменят с „по реда на чл. 360ж от Закона за съдебната власт във вид и по начин, позволяващи възпроизвеждането му“, а в изречение второ думите „по глава III, раздел 6 от Регламент (ЕС) № 910/2014“ се заличават.

§ 15. В чл.127, ал. 1 т. 2 се изменя така:

„2. името и адреса на ищеца и ответника, на техните законни представители или пълномощници, ако имат такива, електронен адрес при условията на чл. 38 и 38а и телефонен номер на ищеца и неговите представители или пълномощници, единния граждански номер на ищеца и номера на факса и телекса, ако има такива.”

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В § 15 след думата „38а“ се добавя „и заявление дали желае връчване на посочения електронен адрес за връчване“:

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 15:

§ 15. В чл.127, ал. 1 т. 2 се изменя така:

„2. името и адреса на ищеца и ответника, на техните законни представители или пълномощници, ако имат такива, електронен адрес за връчване при условията на чл. 38 и 38а и заявление дали желае връчване на посочения електронен адрес, както и телефонен номер на ищеца и неговите представители или пълномощници, единния граждански номер на ищеца и номера на факса и телекса, ако има такива.”

§ 16. В чл. 129 се създава ал. 7:

„(7) При невнасяне на таксата по чл. 73, ал. 4, изречение трето се прилага чл. 77.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 16.

§ 17. В чл. 131, ал. 2 т. 2 се изменя така:

„2. името и адреса на ответника, на неговия законен представител или пълномощник, ако има такива, както и телефонния номер и електронен адрес на ответника и неговия представител, ако притежават такива, и заявление дали желае връчване на посочения електронен адрес.”

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 17:

§ 17. В чл. 131, ал. 2 т. 2 се изменя така:

„2. името и адреса на ответника, на неговия законен представител или пълномощник, ако има такива, както и телефонния номер и електронен адрес за връчване на ответника и неговия представител, ако притежават такива, и заявление дали желае връчване на посочения електронен адрес за връчване.”

§ 18. В чл. 183 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Документът по ал. 1 може да бъде представен и като електронен образ, заверен от страната с квалифициран електронен подпис.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В ал 2 думата „Документът“ се заменя със „Завереният от страната препис“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 18:

§ 18. В чл. 183 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Завереният от страната препис по ал. 1 може да бъде представен и като електронен образ, заверен от страната с квалифициран електронен подпис.“

§ 19. В чл. 406 ал. 3 се изменя така:

„(3) За издаването на изпълнителния лист съдията прави надлежна бележка върху акта, освен когато актът е издаден в електронна форма. В този случай отбелязването се извършва по електронното дело.”

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 19 да бъде отхвърлен.

§ 20. В чл. 408 ал. 1 се изменя така:

„(1) Когато се издава на хартиен носител, изпълнителният лист се издава в един екземпляр, подписан от съдия от съответния съд.”

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 20 да бъде отхвърлен.

§ 21. В чл. 409 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „изпълнителен лист” се добавя „на хартиен носител”.

2. В ал. 5 след думите „самият акт” се добавя „на хартиен носител”.

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 21 да бъде отхвърлен.

§ 22. В глава тридесет и шеста се създава чл. 409а:

„Изпълнителен лист в електронна форма

Чл. 409а. Изпълнителният лист се издава в електронна форма чрез обявяването му по електронното дело. Само вискателят и посочените от него процесуални представители и съдебни изпълнители имат право на достъп до обявения изпълнителен лист.”

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 22 да бъде отхвърлен.

§ 23. В чл. 416 се създава изречение трето: „Когато заповедта е издадена в електронна форма, отбелязването на издаването на изпълнителния лист се извършва по електронното дело.”

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 23 да бъде отхвърлен.

§ 24. В чл. 418 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Изпълнителният лист се издава, след като съдът провери дали документът е редовен от външна страна и удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу длъжника. За издаването на изпълнителния лист съдът прави надлежна бележка върху представения документ и върху заповедта за изпълнение, когато те са издадени на хартиен носител. Когато заповедта е издадена в електронна форма, отбелязването на издаването на изпълнителния лист се извършва по електронното дело.”

2. Създава се ал. 6:

„(6) Когато заповедта е издадена в електронна форма и следва да се връчи на хартиен носител, съдебният изпълнител я възпроизвежда и след

негова заверка за верността на възпроизвеждането, я връчва на длъжника. Когато връчването се извършва по електронен път, към заповедта за изпълнение се добавя указание, че е издаден изпълнителен лист.”

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 24 да бъде отхвърлен.

§ 25. В чл. 420 се създава ал. 6:

„(6) Влязлото в сила определение за спиране на принудителното изпълнение се отбелязва по електронното дело, когато заповедта за изпълнение е издадена в електронна форма.”

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 25 да бъде отхвърлен.

§ 26. В чл. 423 се създава ал. 5:

„(5) Когато заповедта е издадена в електронна форма, определенията за спиране и за обезсилване се отбелязват по електронното дело.”

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 26 да бъде отхвърлен.

§ 27. В чл. 426 се създават ал. 5 и 6:

„(5) Когато изпълнителният лист е издаден в електронна форма, вискателят отбелязва това в молбата. Съдебният изпълнител отбелязва, че е започнал изпълнително производство в съдебното дело.

(6) Когато е издаден изпълнителен лист в електронна форма, съдебният изпълнител преди да образува изпълнителното дело извършва проверка дали по съдебното дело не е отбелязано започване на изпълнително дело от друг съдебен изпълнител. Ако такова изпълнително дело е образувано и не е прекратено, съдебният изпълнител отказва да образува изпълнително дело с мотивирано постановление.“

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 27 да бъде отхвърлен.

§ 28. В чл. 434 се създава ал. 3:

„(3) Протоколът може да се състави и само в електронна форма.”

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 28 да бъде отхвърлен.

§ 29. В чл. 435, ал. 1 т. 1 се изменя така:

„1. отказа на съдебния изпълнител да образува изпълнително дело или да извърши исканото изпълнително действие;“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 29, който става § 19.

§ 30. В чл. 436, ал. 3 се създава изречение трето: „Всички документи се изпращат на съда в електронна форма.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В § 30 след думата „документи“ се добавя „може да“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 30, който става § 20:

§ 20. В чл. 436, ал. 3 се създава изречение трето: „Всички документи може да се изпращат на съда в електронна форма.“

§ 31. В чл. 455, ал. 2 се създава изречение трето: „Когато изпълнителният лист е издаден в електронна форма, отбелязването се извършва в електронното дело.“

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 31 да бъде отхвърлен.

§ 32. В чл. 456 се правят следните допълнения:

1. В ал. 2 се създават изречения второ и трето: „Изпълнителен лист и удостоверение не се прилагат, когато изпълнителният лист е издаден в електронна форма. В този случай в молбата се указва този факт.“

2. В ал. 3 се създава изречение трето: „Когато изпълнителният лист е издаден в електронна форма, отбелязванията за удовлетворените суми се отбелязват по електронното дело.“

Комисията не подкрепя текста на вносителя и предлага § 32 да бъде отхвърлен.

§ 33. Параграф 1 „Допълнителна разпоредба“ се изменя така:

„Допълнителна разпоредба

По смисъла на този кодекс:

1. „Видеоконференция“ е комуникационна връзка чрез техническо средство за едновременно предаване и приемане на образ и звук между участници в процеса, намиращи се на различни места, позволяваща записване и съхраняване на информацията на електронен носител.

2. „Електронен адрес за връчване“ е персонализирано пространство в единния портал за електронно правосъдие, чрез което лицата получават електронни заявления, съобщения, призовки и книжа от съдилищата, адрес на квалифицирана електронна поща, както и адрес на електронна поща.“

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 33, който става § 21:

§ 21. Параграф 1 от допълнителната разпоредба се изменя така:

“§ 1. По смисъла на този кодекс:

1. „Видеоконференция“ е комуникационна връзка чрез техническо средство за едновременно предаване и приемане на образ и звук между участници в процеса, намиращи се на различни места, позволяваща записване и съхраняване на информацията на електронен носител.

2. „Електронен адрес за връчване“ е персонализирано пространство в единния портал за електронно правосъдие, чрез което лицата получават електронни заявления, съобщения, призовки и книжа от съдилищата, квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща, както и адрес на електронна поща.

3. „Електронен документ“ е документът по смисъла на чл. 3, параграф 35 от Регламент (ЕС) № 910/2014.

4. „Квалифициран електронен печат на съда“ и „квалифициран електронен времеви печат на съда“ са печати, които отговарят на изискванията на глава III, раздел 5 и 6 от Регламент (ЕС) № 910/2014.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието.

§ 34. В 12-месечния срок по § 39 на адвокатите, които не са се регистрирали в единния портал за електронно правосъдие, връчването се осъществява по досегашния ред.

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

Параграф 34 се изменя така:

§ 34. По искане на адвокатите, които до 30 юни 2022 г. са се регистрирали в единния портал за електронно правосъдие, връчването се извършва по този ред.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 34, който става § 22:

§ 22. По искане на адвокат, регистрирал се до 30 юни 2022 г. в единния портал за електронно правосъдие, връчването може да се извършва по избран от него ред.

§ 35. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм.

и доп., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 87 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 96 от 2018 г., бр. 7, 16 и 83 от 2019 г. и бр. 98 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 33:

а) в заглавието след думите „Ред за постановяване на актовете“ се поставя точка и се добавя „Форма на съдебните актове“;

б) създават се ал. 7 и 8:

„(7) Съдебните актове се изготвят като електронен документ в единната информационна система на съдилищата и се подписват с квалифициран електронен подпис.

(8) Когато следва да бъдат положени подписи на страни, съдебният акт се изготвя и на хартиен носител. Тези актове се въвеждат в електронна форма в единната информационна система на съдилищата.“

2. В чл. 55, ал. 1 се създава изречение трето:

„Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“

3. В чл. 64:

а) в ал. 2 се създава изречение второ: „При обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия, други форсмажорни обстоятелства или при изразено писмено съгласие на обвиняемия и неговия защитник, обвиняемият може да участва в делото и чрез видеоконференция, като в тези случаи самоличността му се удостоверява от началника на затвора или началника на ареста или от определен от тях служител.“;

б) в ал. 7 се създава изречение трето: „При обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия, други форсмажорни обстоятелства или при изразено писмено съгласие на обвиняемия и неговия защитник, обвиняемият може да участва в делото и чрез видеоконференция, като в тези случаи самоличността му се удостоверява от началника на затвора или началника на ареста или от определен от тях служител.“

4. В чл. 75:

а) в ал. 1 се създава изречение второ: „Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които водят до прекратяване или спиране на наказателното производство, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“;

б) в ал. 2 след думите „за призоваване в страната“ се добавя „или електронен адрес“;

в) алинея 3 се изменя така:

„(3) Правата на пострадалия възникват, ако той изрично поиска да участва в досъдебното производство и посочи адрес в страната за призоваване и уведомяване за хода на производството. При изрично съгласие на пострадалия, което може да бъде оттеглено по всяко време, призоваването и уведомяването може да се извърши и на посочен от него електронен адрес.“

5. В чл. 79 се създава изречение второ: „Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“

6. В чл. 82, ал. 1 се създава изречение второ: „Искания, бележки, възражения, обжалване на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси, както и оттегляне на тѣжбата, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“

7. В чл. 87, ал. 1 се създава изречение второ: „Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“

8. В чл. 90, ал. 1 се създава изречение второ: „Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“

9. В чл. 99, ал. 1:

а) създава се ново изречение второ: „Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които накърняват правата и законните интереси на обвиняемия, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“;

б) досегашното изречение второ става изречение трето.

10. В чл. 149, ал. 3 се създава изречение второ: „Заклучението може да бъде представено в електронна форма, подписано с квалифициран електронен подпис.“

11. В чл. 178:

а) създават се нови ал. 8 и 9:

„(8) Връчването на призовки, съобщения и книжа на обвиняем и на защитник в съдебната фаза може да се извършва по електронен път с тяхно съгласие, когато са посочили електронни адреси. Съгласието може да бъде оттеглено по всяко време.

(9) Връчването на призовки, съобщения и книжа в съдебната фаза на пострадал, оцетено юридическо лице, частен тѣжител, частен обвинител, граждански ищец, граждански ответник и на техните повереници, както и на свидетел, вещо лице, преводач, тълковник или специалист - технически помощник, може да се извършва по електронен път с тяхно съгласие, ако

са посочили електронен адрес. Съгласието може да бъде оттеглено по всяко време.“;

б) създава се ал. 10:

„(10) Когато връчването в съдебното производство не може да се извърши по реда на ал. 1-7, по преценка на органа призовки, съобщения и книжа може да се връчват и на посочен електронен адрес.“;

в) досегашните ал. 8 и 9 стават съответно ал. 11 и 12.

12. В чл. 180 се създават ал. 8, 9, 10 и 11:

„(8) На посочения от лицето електронен адрес се изпраща съобщение, съдържащо информация за изтегляне на призовката, съобщението или книгата от информационната система за сигурно връчване или от единния портал за електронно правосъдие. Връчването чрез електронен адрес за връчване в единния портал за електронно правосъдие се удостоверява с копие от електронния запис от информационната система на портала, подпечатано с квалифициран електронен времеви печат на съда и с удостоверено точното време на всяко действие в системата чрез електронен квалифициран времеви печат на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257 от 28 август 2014 г.). При връчване чрез квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща – с електронните записи за връчването, създадени от квалифицирания доставчик на удостоверителни услуги. Те се смятат за връчени с изтеглянето им. Потвърждаване на получаването не се изисква. Електронната идентификация на лицето се извършва по ред, определен в Закона за съдебната власт.

(9) Когато страната не е изтеглила съобщението в 7-дневен срок от изпращането му, връчването се извършва по общия ред.

(10) Връчването на адрес на електронна поща се удостоверява с копие от електронния запис за това. В 7-дневен срок от изпращане на електронното писмо с прикачени призовка, съобщение или книжа, лицето е длъжно да върне потвърждение на адреса на електронната поща на изпращащия орган. Когато лицето не върне потвърждение, връчването се извършва по общия ред.

(11) Връчването на електронен адрес се смята за лично връчване.“

13. В чл. 209:

а) алинея 2 се изменя така:

„(2) Съобщенията могат да бъдат устни или писмени. Писмените съобщения могат да бъдат законен повод за започване на разследване само ако са подписани. Те могат да бъдат изпратени и по електронен път, ако са подписани с квалифициран електронен подпис при спазване на

изискванията на закона. За устните съобщения се съставя протокол, който се подписва от заявителя и от органа, който ги приема.“;

б) създава се ал. 3:

„(3) Със съобщението лицето може да изрази съгласието си да бъде призовавано и да получава съобщения на посочен от него електронен адрес.“

14. В чл. 247 се създава нова ал. 2:

„(2) Обвинителният акт и тъжбата могат да бъдат подадени чрез единния портал за електронно правосъдие, подписани с квалифициран електронен подпис. В останалите случаи те се въвеждат в единната информационна система на съдилищата по реда на чл. 360ж от Закона за съдебната власт.“

15. Създава се нов чл. 247а:

„Поставяне на началото на производството в информационната система на първоинстанционния съд

Чл. 247а. (1) При извършване на процесуално действие, което поставя началото на съдебно производство, в информационна система на съда се образува електронно дело.

(2) Изявленията и актовете, подавани до съда на хартиен носител, както и всички документи и информация на хартиен носител, се въвеждат в информационната система на съда чрез снемане на електронен образ по реда на чл. 360ж от Закона за съдебната власт във вид и по начин, позволяващи възпроизвеждането им.

(3) Доказателствата, които поради естеството си не могат да се преобразуват в електронна форма, се прилагат към делото и се съхраняват във вида, в който са представени пред съда.

(4) Цялото или част от електронното дело може да се възпроизвежда в необходимия брой документи на хартиен носител със значението на официални преписи след заверка от служител, овластен от административния ръководител на съответния орган на съдебната власт. За възпроизвеждането се събира такса като за заверен препис.

(5) По искане на страните по делото, съдът им предоставя незаверено копие на цялото или на част от електронното дело, възпроизведено на хартиен носител. За възпроизвеждането се събира такса като за препис. Такса не се дължи в случаите на освобождаване от държавна такса, както и в други случаи, предвидени в закон.

(6) Документите и информацията, представени на електронен носител, постъпили по електронен път или въведени в информационната система на съда, се обработват и съхраняват по начин, гарантиращ защитата от грешки, подправяне и загуба.“

16. Досегашните чл. 247а, 247б и 247в стават съответно чл. 247б, 247в и 247г.

17. В чл. 270, ал. 2 се създава изречение второ: „При обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия, други форсмажорни обстоятелства или по писмено искане на подсъдимия и неговия защитник и по преценка на съда подсъдимият може да участва в делото и чрез видеоконференция, като в тези случаи самоличността му се удостоверява от началника на затвора или от негов представител.”

18. В чл. 310 ал. 1 се изменя така:

„(1) Присъдата се изготвя в единната информационна система на съдилищата и се обявява от председателя незабавно, след като е подписана с квалифициран електронен подпис от всички членове на състава на съда.“

19. В чл. 311 ал. 2 се изменя така:

„(2) Протоколът за съдебното заседание се изготвя в единната информационна система на съдилищата, като се подписва с квалифициран електронен подпис от председателя и от съдебния секретар.“

20. В чл. 320:

а) в ал. 1:

аа) създава се ново изречение второ: „Те могат да бъдат подадени по електронен път.“;

бб) досегашните изречения второ и трето стават съответно изречения трето и четвърто;

б) в ал. 3 след думата „подателя“ се поставя запетая и се добавя „а ако са подадени по електронен път, се подписват с квалифициран електронен подпис“;

в) в ал. 5 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на подадените по електронен път“;

г) в ал. 6 думите „устно или писмено“ се заменят с „устно, писмено или по електронен път, подписано с квалифициран електронен подпис“.

21. Член 322 се изменя така:

„Чл. 322. Страните могат да подават писмени възражения срещу подадената жалба или протест и по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис, до даване ход на делото пред въззивната инстанция.“

22. В чл. 340, ал. 2 думата „писмено“ се заменя с „по реда на чл. 178“.

23. В чл. 350:

а) в ал. 3 се създава изречение второ: „Те могат да бъдат подадени по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“;

б) в ал. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на подадените по електронен път.“

24. В чл. 351:

а) в ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „освен ако са подадени по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис“;

б) в ал. 4 след думите „до даване ход на делото“ се поставя запетая и се добавя „а ако са подадени по електронен път, се подписват с квалифициран електронен подпис“.

25. В чл. 375 се създава изречение второ: „Постановлението може да бъде подадено чрез единния портал за електронно правосъдие, подписано с квалифициран електронен подпис, а в останалите случаи то се въвежда в единната информационна система на съдилищата по реда на чл. 360ж от Закона за съдебната власт.“

26. В Допълнителните разпоредби в § 1 се създава ал. 6:

„(6) „Електронен адрес“ е персонализирано пространство в единния портал за електронно правосъдие, чрез което лицата получават електронни изявления, съобщения, призовки и книжа от съдилищата, адрес на квалифицирана електронна поща, както и адрес на електронна поща.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В чл. 247а, ал. 5 изречение второ се изменя така: „За възпроизвеждането на копие се заплаща такса.“

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 35, който става § 23:

§ 23. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 87 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 96 от 2018 г., бр. 7, 16 и 83 от 2019 г. и бр. 98 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 33:

а) в заглавието след думите „Ред за постановяване на актовете“ се поставя точка и се добавя „Форма на съдебните актове“;

б) създават се ал. 7 и 8:

„(7) Съдебните актове се изготвят като електронен документ в единната информационна система на съдилищата и се подписват с квалифициран електронен подпис.

(8) Когато следва да бъдат положени подписи на страни, съдебният акт се изготвя и на хартиен носител. Тези актове се

въвеждат в електронна форма в единната информационна система на съдилищата.“

2. В чл. 55, ал. 1 се създава изречение трето:

„Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“

3. В чл. 64:

а) в ал. 2 се създава изречение второ: „При обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия, други форсмажорни обстоятелства или при изразено писмено съгласие на обвиняемия и неговия защитник, обвиняемият може да участва в делото и чрез видеоконференция, като в тези случаи самоличността му се удостоверява от началника на затвора или началника на ареста или от определен от тях служител.“;

б) в ал. 7 се създава изречение трето: „При обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия, други форсмажорни обстоятелства или при изразено писмено съгласие на обвиняемия и неговия защитник, обвиняемият може да участва в делото и чрез видеоконференция, като в тези случаи самоличността му се удостоверява от началника на затвора или началника на ареста или от определен от тях служител.“

4. В чл. 75:

а) в ал. 1 се създава изречение второ: „Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които водят до прекратяване или спиране на наказателното производство, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“;

б) в ал. 2 след думите „за призоваване в страната“ се добавя „или електронен адрес“;

в) алинея 3 се изменя така:

„(3) Правата на пострадалия възникват, ако той изрично поиска да участва в досъдебното производство и посочи адрес в страната за призоваване и уведомяване за хода на производството. При изрично съгласие на пострадалия, което може да бъде оттеглено по всяко време, призоваването и уведомяването може да се извърши и на посочен от него електронен адрес.“

5. В чл. 79 се създава изречение второ: „Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“

6. В чл. 82, ал. 1 се създава изречение второ: „Искания, бележки, възражения, обжалване на актовете, които накърняват неговите права

и законни интереси, както и оттегляне на тъжбата, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“

7. В чл. 87, ал. 1 се създава изречение второ: „Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“

8. В чл. 90, ал. 1 се създава изречение второ: „Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които накърняват неговите права и законни интереси, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“

9. В чл. 99, ал. 1 се създава ново изречение второ: „Искания, бележки, възражения, както и обжалване на актовете, които накърняват правата и законните интереси на обвиняемия, могат да бъдат извършвани по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“, а изречение второ става изречение трето.

10. В чл. 149, ал. 3 се създава изречение второ: „Заклучението може да бъде представено в електронна форма, подписано с квалифициран електронен подпис.“

11. В чл. 178:

а) създават се нови ал. 8 и 9:

„(8) Връчването на призовки, съобщения и книжа на обвиняем и на защитник в съдебната фаза може да се извършва по електронен път с тяхно съгласие, когато са посочили електронни адреси. Съгласието може да бъде оттеглено по всяко време.

(9) Връчването на призовки, съобщения и книжа в съдебната фаза на пострадал, оцетено юридическо лице, частен тъжител, частен обвинител, граждански ищец, граждански ответник и на техните повереници, както и на свидетел, вещо лице, преводач, тълковник или специалист - технически помощник, може да се извършва по електронен път с тяхно съгласие, ако са посочили електронен адрес. Съгласието може да бъде оттеглено по всяко време.“;

б) създава се ал. 10:

„(10) Когато връчването в съдебното производство не може да се извърши по реда на ал. 1-7, по преценка на органа призовки, съобщения и книжа може да се връчват и на посочен електронен адрес.“;

в) досегашните ал. 8 и 9 стават съответно ал. 11 и 12.

12. В чл. 180 се създават ал. 8, 9, 10 и 11:

„(8) На посочения от лицето електронен адрес се изпраща съобщение, съдържащо информация за изтегляне на призовката, съобщението или книгата от информационната система за сигурно връчване или от единния портал за електронно правосъдие.

Връчването чрез електронен адрес за връчване в единния портал за електронно правосъдие се удостоверява с копие от електронния запис от информационната система на портала, подпечатано с квалифициран електронен времеви печат на съда и с удостоверено точното време на всяко действие в системата чрез електронен квалифициран времеви печат по Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ, L 257 от 28 август 2014 г.). При връчване чрез квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща – с електронните записи за връчването, създадени от квалифицирания доставчик на удостоверителни услуги. Те се смятат за връчени с изтеглянето им. Потвърждаване на получаването не се изисква. Електронната идентификация на лицето се извършва по ред, определен в Закона за съдебната власт.

(9) Когато страната не е изтеглила съобщението в 7-дневен срок от изпращането му, връчването се извършва по общия ред.

(10) Връчването на адрес на електронна поща се удостоверява с копие от електронния запис за това. В 7-дневен срок от изпращане на електронното писмо с прикачени призовка, съобщение или книга, лицето е длъжно да върне потвърждение на адреса на електронната поща на изпращащия орган. Когато лицето не върне потвърждение, връчването се извършва по общия ред.

(11) Връчването на електронен адрес се смята за лично връчване.“

13. В чл. 209:

а) алинея 2 се изменя така:

„(2) Съобщенията могат да бъдат устни или писмени. Писмените съобщения могат да бъдат законен повод за започване на разследване само ако са подписани. Те могат да бъдат изпратени и по електронен път, ако са подписани с квалифициран електронен подпис при спазване на изискванията на закона. За устните съобщения се съставя протокол, който се подписва от заявителя и от органа, който ги приема.“;

б) създава се ал. 3:

„(3) Със съобщението лицето може да изрази съгласието си да бъде призовавано и да получава съобщения на посочен от него електронен адрес.“

14. В чл. 247 се създава нова ал. 2:

„(2) Обвинителният акт и тъжбата могат да бъдат подадени чрез единния портал за електронно правосъдие, подписани с квалифициран електронен подпис. В останалите случаи те се

въвеждат в единната информационна система на съдилищата по реда на чл. 360ж от Закона за съдебната власт.“

15. Създава се нов чл. 247а:

„Поставяне на началото на производството в информационната система на първоинстанционния съд

Чл. 247а. (1) При извършване на процесуално действие, което поставя началото на съдебно производство, в информационна система на съда се образува електронно дело.

(2) Изявленията и актовете, подавани до съда на хартиен носител, както и всички документи и информация на хартиен носител, се въвеждат в информационната система на съда чрез снемане на електронен образ по реда на чл. 360ж от Закона за съдебната власт във вид и по начин, позволяващи възпроизвеждането им.

(3) Доказателствата, които поради естеството си не могат да се преобразуват в електронна форма, се прилагат към делото и се съхраняват във вида, в който са представени пред съда.

(4) Цялото или част от електронното дело може да се възпроизвежда в необходимия брой документи на хартиен носител със значението на официални преписи след заверка от служител, овластен от административния ръководител на съответния орган на съдебната власт. За възпроизвеждането се събира такса като за заверен препис.

(5) По искане на страните по делото, съдът им предоставя незаверено копие на цялото или на част от електронното дело, възпроизведено на хартиен носител. За възпроизвеждането на копие се заплаща такса. Такса не се дължи в случаите на освобождаване от държавна такса, както и в други случаи, предвидени в закон.

(6) Документите и информацията, представени на електронен носител, постъпили по електронен път или въведени в информационната система на съда, се обработват и съхраняват по начин, гарантиращ защитата от грешки, подправяне и загуба.“

16. Досегашните чл. 247а, 247б и 247в стават съответно чл. 247б, 247в и 247г.

17. В чл. 248, ал. 5 думите „чл. 247б“ се заменят с „чл. 247в“.

18. В чл. 269, ал. 3, т. 3 думите „чл. 247б“ се заменят с „чл. 247в“.

19. В чл. 270, ал. 2 се създава изречение второ: „При обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия, други форсмажорни обстоятелства или по писмено искане на подсъдимия и неговия защитник и по преценка на съда подсъдимият може да участва в делото и чрез видеоконференция, като в тези случаи самоличността му се удостоверява от началника на затвора или от негов представител.“

20. В чл. 272, ал. 4 думите „чл. 247б“ се заменят с „чл. 247в“.

21. В чл. 310 ал. 1 се изменя така:

„(1) Присъдата се изготвя в единната информационна система на съдилищата и се обявява от председателя незабавно, след като е подписана с квалифициран електронен подпис от всички членове на състава на съда.“

22. В чл. 311 ал. 2 се изменя така:

„(2) Протоколът за съдебното заседание се изготвя в единната информационна система на съдилищата, като се подписва с квалифициран електронен подпис от председателя и от съдебния секретар.“

23. В чл. 320:

а) в ал. 1 се създава ново изречение второ: „Те могат да бъдат подадени по електронен път.“, а изречения второ и трето стават съответно изречения трето и четвърто;

б) в ал. 3 след думата „подателя“ се поставя запетая и се добавя „а ако са подадени по електронен път, се подписват с квалифициран електронен подпис“;

в) в ал. 5 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на подадените по електронен път“;

г) в ал. 6 думите „устно или писмено“ се заменят с „устно, писмено или по електронен път, подписано с квалифициран електронен подпис“.

24. Член 322 се изменя така:

„Чл. 322. Страните могат да подават писмени възражения срещу подадената жалба или протест и по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис, до даване ход на делото пред въззивната инстанция.“

25. В чл. 340, ал. 2 думата „писмено“ се заменя с „по реда на чл. 178“.

26. В чл. 350:

а) в ал. 3 се създава изречение второ: „Те могат да бъдат подадени по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис.“;

б) в ал. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „с изключение на подадените по електронен път.“

27. В чл. 351:

а) в ал. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „освен ако са подадени по електронен път, подписани с квалифициран електронен подпис“;

б) в ал. 4 след думите „до даване ход на делото“ се поставя запетая и се добавя „а ако са подадени по електронен път, се подписват с квалифициран електронен подпис“.

28. В чл. 375 се създава изречение второ: „Постановлението може да бъде подадено чрез единния портал за електронно правосъдие, подписано с квалифициран електронен подпис, а в останалите случаи

то се въвежда в единната информационна система на съдилищата по реда на чл. 360ж от Закона за съдебната власт.“

29. В чл. 423, ал. 1 думите „чл. 247б“ се заменят с „чл. 247в“.

30. В § 1 от допълнителните разпоредби се създава ал. б:

„(б) „Електронен адрес“ по смисъла на този кодекс е персонализирано пространство в единния портал за електронно правосъдие, чрез което лицата получават електронни изявления, съобщения, призовки и книжа от съдилищата, адрес на квалифицирана електронна поща, както и адрес на електронна поща.“

§ 36. В Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г., бр. 15, 30, 66, 68, 99, 104 и 106 от 2013 г., бр. 1, 98 и 107 от 2014 г., бр. 9, 72, 80 и 102 от 2015 г., бр. 17, 27, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 102 от 2017 г., бр. 18, 77, 91, 98 и 102 от 2018 г., бр. 24, 58, 99 и 101 от 2019 г. и бр. 23, 28, 34, 44 и 67 от 2020 г.) в чл. 158, ал. 5 се създава изречение трето: „В тези случаи, както и при обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия или други форсмажорни обстоятелства лицето, чието настаняване се иска, може да участва в делото и чрез видеоконференция, като самоличността му се удостоверява от директора на болничното заведение или от упълномощено от него лице.“

Предложение на нар. пр. Христиан Митев по реда на чл. 83, ал. 5, т. 2 от ПОДНС:

В § 36 след думата „епидемия“ се добавя „извънредна епидемична обстановка“, а след „иска“ се добавя „както и вещото лице, назначено да даде експертно мнение“.

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 36, който става § 24:

§ 24. В Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г., бр. 15, 30, 66, 68, 99, 104 и 106 от 2013 г., бр. 1, 98 и 107 от 2014 г., бр. 9, 72, 80 и 102 от 2015 г., бр. 17, 27, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 102 от 2017 г., бр. 18, 77, 91, 98 и 102 от 2018 г., бр. 24, 58, 99 и 101 от 2019 г. и бр. 23, 28, 34, 44 и 67 от 2020 г.) в чл. 158, ал. 5 се създава

изречение трето: „В тези случаи, както и при обявено извънредно положение, военно положение, бедствие, епидемия, извънредна епидемична обстановка или други форсмажорни обстоятелства лицето, чието настаняване се иска, както и вещото лице, назначено да даде експертно мнение, може да участват в делото и чрез видеоконференция, като самоличността им се удостоверява от директора на болничното заведение или от упълномощено от него лице.”

§ 37. В Закона за адвокатурата (обн., ДВ, бр. 55 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 43 и 79 от 2005 г., бр. 10, 39 и 105 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 53 и 101 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г. и бр. 97 от 2012 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2016 т. – бр. 32 от 2016 г.) се създава чл. 50а:

„Чл. 50а. Адвокатът или адвокатът от Европейския съюз е длъжен да се регистрира и да поддържа профил в единния портал за електронно правосъдие по чл. 360в от Закона за съдебната власт и в информационна система за сигурно електронно връчване по чл. 20, т. 1, буква „а“ от Закона за електронното управление.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 37, който става § 25.

§ 38. В Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 62 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 76 от 2016 г., бр. 49 от 2018 г. и бр. 11 от 2020 г.) в Преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В § 216:

- а) в ал. 1 основният текст се изменя така: „До 30 юни 2021 г.“;
 - б) в ал. 2 думите „31 декември 2020 г.“ се заменят с „30 юни 2021 г.“;
 - в) в ал. 3 думите „31 декември 2020 г.“ се заменят с „30 юни 2021 г.“.
2. В § 229, т. 4 думите „1 януари 2021 г.“ се заменят с „1 юли 2021 г.“.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 38, който става § 26:

§ 26. В Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (обн. ДВ, бр. 62 от 2016 г.; изм., бр. 76 от 2016 г., бр. 49 от 2018 г. и бр. 11 от 2020 г.) в преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В § 216 навсякъде думите „31 декември 2021 г.“ се заменят с „30 юни 2021 г.“
2. В § 229, т. 4 думите „1 януари 2021 г.“ се заменят с „1 юли 2021 г.“.

Предложение на нар. пр. Даниела Дариткова:

Създава се нов § 39:

§ 39. В преходните и заключителните разпоредби на Закона за социалните услуги (обн., ДВ, бр. 24 от 2019 г., изм., бр. 101 от 2019 г., бр. 65 и 71 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 36, ал. 1 накрая се добавя „с изключение на домовете за медико-социални грижи за деца във Варна, Кърджали, Плевен и Стара Загора, които се закриват до 31 декември 2021 г.“.

2. В § 45, т. 1 думите „1 януари 2021 г.“ се заменят с „31 декември 2021 г.“.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 27:

§ 27. В Закона за социалните услуги (обн., ДВ, бр. 24 от 2019 г., изм., бр. 101 от 2019 г., бр. 65 и 71 от 2020 г.) в преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В § 36, ал. 1 накрая се добавя „с изключение на домовете за медико-социални грижи за деца във Варна, Кърджали, Плевен и Стара Загора, които се закриват до 31 декември 2021 г.“.

2. В § 45, т. 1 думите „1 януари 2021 г.“ се заменят с „31 декември 2021 г.“.

§ 39. Законът влиза в сила при условията, по реда и в сроковете на § 216 и § 229, т. 4 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт (ДВ, бр. 62 от 2016 г.) с изключение на § 9 и 37, които влизат в сила дванадесет месеца след влизането в сила на § 216 и § 229, т. 4.

Предложение на нар. пр. Даниела Дариткова:

В § 39, който става § 40 накрая се добавя „Параграф 39 влиза в сила от 31 декември 2020 г.“

Комисията подкрепя по принцип предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 39, който става § 28:

§ 28. Законът влиза в сила от 30 юни 2021 г., с изключение на:

1. параграфи 9 и 25, които влизат в сила от 30 юни 2022 г.;

2. параграфи 26 и 27, които влиза в сила от 31 декември 2020 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:

АННА АЛЕКСАНДРОВА